

Hæfte 1

Uvildighed i tilsyn

Inspiration til et styrket kommunalt
tilsyn på dagtilbudsområdet

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Indhold

Indledning	3
Kort om uvildighed i pædagogisk tilsyn	4
Del 1:	6
Et objektivt og retvisende billede af den pædagogiske praksis – med afsæt i gennemsigtighed og systematik	
Del 2:	8
En tilsynsførende kan indtage en uvildig position på forskellige måder	
Refleksionsspørgsmål	10

Sådan har vi gjort

Dette inspirationshæfte introducerer de nye regler om uvildighed og præsenterer kommunale erfaringer med at håndtere uvildighed som led i det pædagogiske tilsyn. Materialet hviler på interview med forvaltningsrepræsentanter og dagtilbudsledere fra syv kommuner gennemført i november og december 2021, og dermed er erfaringerne gjort, før lovændringen trådte i kraft.

De syv kommuner er udvalgt ud fra det overordnede kriterie, at de har gjort sig en række erfaringer, der kan være til inspiration for andre kommuner. For at tilgodese variation i datagrundlaget har vi bestræbt os på at udvælge kommuner, der varierer i størrelse og befolkningsgrundlag.

De syv deltagende kommuner er Allerød, Frederiksberg, Holbæk, Ishøj, København, Skanderborg og Aalborg.

Indledning

Kommunerne skal i den kommende tid implementere ny lovgivning om et styrket kommunalt tilsyn, der er trådt i kraft 1. januar 2022. Reglerne skal være implementeret senest 1. maj 2022. Med den nye lovgivning, der skærper reglerne for tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud, stilles en række nye krav til kommunernes tilsyn med dagtilbud, herunder krav til uvildighed, observationer og opfølgning på tilsyn. Dette inspirationshæfte (1 af 3) henvender sig til forvaltningen og sætter fokus på elementet 'uvildighed i tilsyn'.

Kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbud har afgørende betydning for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med at sikre og udvikle kvaliteten i dagtilbud sker blandt andet via kommunernes tilsyn med det pædagogiske indhold. Tilsynet skal således medvirke til at understøtte den løbende udvikling af kvaliteten i dagtilbuddene, samtidig med at tilsynet skal sikre, at dagtilbuddene lever op til dagtilbudsloven og de rammer, som den enkelte kommunalbestyrelse har fastsat.

Med den nye lovgivning stilles en række nye krav til kommunernes tilsyn med dagtilbud.

Danmarks Evalueringsinstitut har på vegne af Børne- og Undervisningsministeriet udarbejdet et inspirationsmateriale, der skal understøtte implementeringen af tre af de nye krav, henholdsvis at kommunen skal sikre uvildighed i tilsyn, foretage observationer i dagtilbuddene og følge op på tilsynet.

I dette hæfte (1 af 3) kan I, som forvaltning, få inspiration til arbejdet med at styrke jeres tilsyn med det pædagogiske indhold, så det lever op til det nye lovkrav om at sikre uvildighed i tilsyn. Kravet om uvildighed er reguleret i dagtilbudslovens § 5 a., stk. 3. Hvad kravet mere præcist indebærer, udfoldes i næste del: Kort om uvildighed i tilsyn.

Inspirationsmaterialet vil belyse arbejdet med uvildighed via eksempler fra forskellige kommuners tilsynspraksis.

Baggrund for ny lovgivning

Regeringen, RV, SF, EL og ALT indgik 5. december 2020 aftale om et styrket kommunalt tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud. Aftalen er en del af den politiske aftale om minimumsnormeringer.

Den nye lovgivning om tilsyn, der blev vedtaget af Folketinget den 21. december 2021, afløser en tidligere bestemmelse i dagtilbudslovens § 5 om tilsyn med dagtilbud. Med de nye regler indføres en række minimumskrav til kommunernes tilsyn med dagtilbud.

Kilder: Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om minimumsnormeringer, 5. december 2020.

Lov nr. 2594 af 28. december 2021 om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v.).

Kort om uvildighed i pædagogisk tilsyn

Hvad siger loven om uvildighed?

§ 5 a., stk. 3.
Kommunen skal sikre
uvildighed i tilsynet.

Af forarbejder til loven fremgår:

Med uvildighed forstås, at tilsynet med dagtilbud skal tilrettelægges og udføres på en måde, som understøtter, at den tilsynsførende i videst mulig omfang er upartisk og kan forholde sig neutral i forhold til det dagtilbud, som den tilsynsførende skal vurdere.

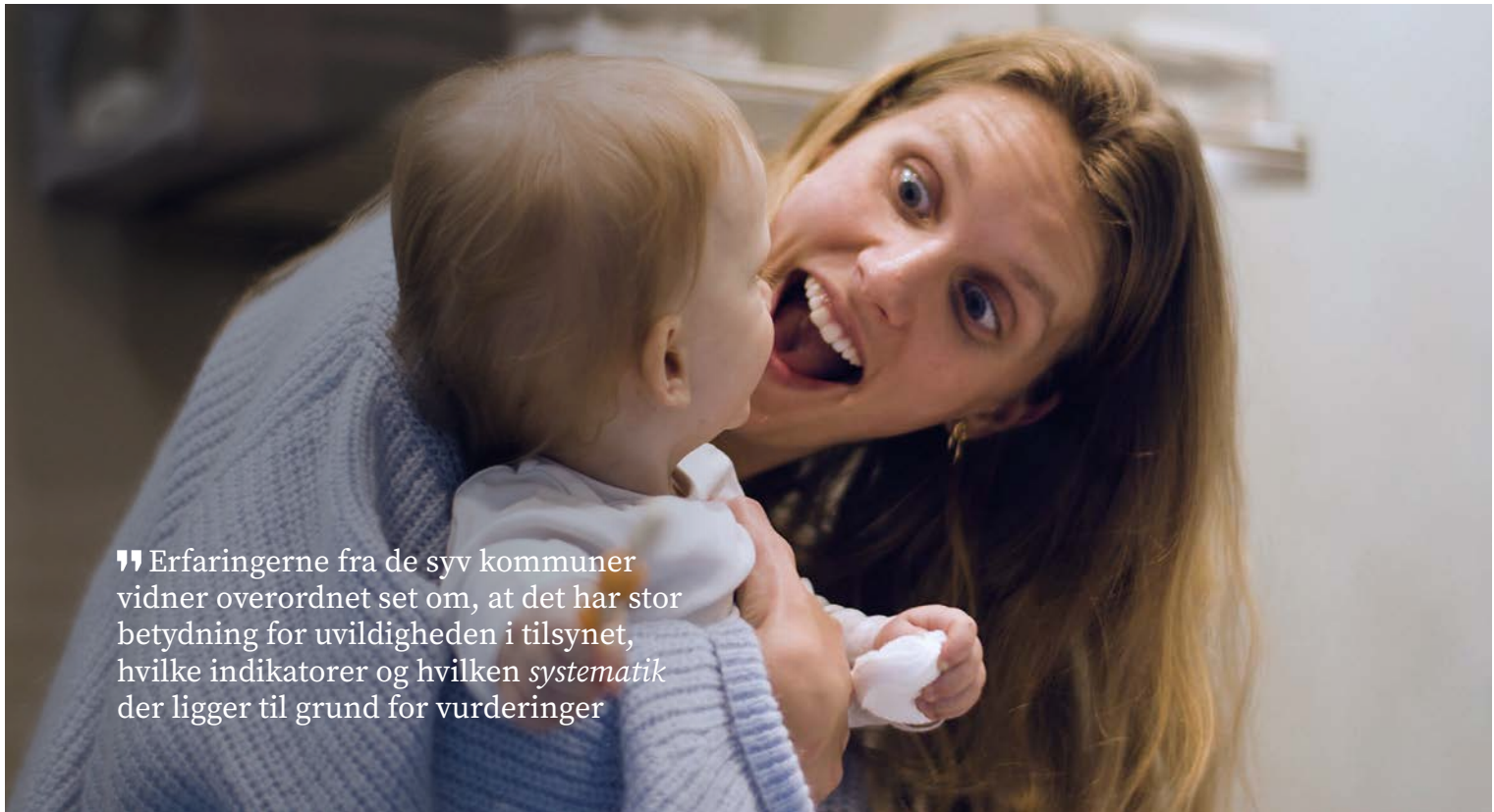
Kommunalbestyrelsen vil kunne sikre uvildighed i tilsynet ved, at tilsynet føres på et tydeligt grundlag. Hermed forstås, at tilsynet f.eks. føres på baggrund af en systematisk og ensartet tilsynsmetode, som sikrer, at den tilsynsførende vurderer kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer i de enkelte dagtilbud på en ensartet og på en på forhånd defineret og fast besluttet måde.

Som led i at sikre uvildighed i tilsynet kan kommunen i tilrettelæggelsen af tilsynet f.eks. overveje, om det bør være forskellige personer, der fører tilsyn med et dagtilbud, og om det i alle tilfælde skal være den samme person, som både fører tilsyn med det enkelte dagtilbud, og som samtidig har ansvar for f.eks. den løbende faglige sparring med det pågældende dagtilbud, kompetenceudvikling i dagtilbuddet mv. Den tilsynsførendes viden om og kendskab til dagtilbuddet kan være vigtig i forhold til at understøtte udviklingen af den pædagogiske kvalitet. Kendskabet og relation til dagtilbuddet kan dog også skabe risiko for, at den tilsynsførende ikke i tilstrækkelig grad kan vurdere den pædagogiske kvalitet på en objektiv måde.

Herudover vil kravet om, at tilsynet skal være baseret på både kvalitative og kvantitative data, så der inddrages forskellige perspektiver på indholdet og kvaliteten i dagtilbud, jf. § 5 a., stk. 4, også indgå som et væsentligt element i forhold til at sikre uvildighed i tilsynet.

Kommunalbestyrelsen vil i henhold til gældende regler skulle tilrettelægge tilsynet med dagtilbuddene, så kommunen efterlever kravet om uvildighed

” Den tilsynsførendes viden om og kendskab til dagtilbuddet kan være vigtig i forhold til at understøtte udviklingen af den pædagogiske kvalitet.

” Erfaringerne fra de syv kommuner vidner overordnet set om, at det har stor betydning for uvildigheden i tilsynet, hvilke indikatorer og hvilken *systematik* der ligger til grund for vurderinger

og upartiskhed i tilsynet. Den tilsynsførende skal således overholde de gældende habilitetsregler i forvaltningsloven, som indebærer, at den tilsynsførende ikke må have relationer til leder og personale, som gør den tilsynsførende inhabil efter reglerne herom i forvaltningslovens §§ 3-6, herunder reglen i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5, hvorefter den tilsynsførende vil være inhabil, hvis der foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om den tilsynsførendes upartiskhed. Efter denne bestemmelse vil f.eks. et nært venskabsforhold eller omvendt et konstaterbart uvenskab over for en person, der er part i sagen, kunne begrunde inhabilitet.

Kilde: L 92 om forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud), fremsat den 18. november 2021, folketingssamling 2021-22.

De forvaltningsrepræsentanter og dagtilbudsledere, der er interviewet som led i udarbejdelsen af inspirationsmaterialet, peger på en række muligheder og udfordringer, som kommuner med fordel kan reflektere over, når de skal kvalificere deres arbejde med uvildighed i tilsynet.

Erfaringerne fra de syv kommuner vidner overordnet set om, at det har stor betydning for uvildigheden i tilsynet, hvilke *indikatorer* og hvilken *systematik* der ligger til grund for vurderinger, samt hvem der gennemfører tilsyn, og hvilken *rolle* tilsynsførende indtager i tilsynet.

Vi har samlet erfaringerne fra de syv kommuner i to tematiske dele:

- Del 1 retter fokus mod kommuners arbejde med at **sikre tydelighed og gennemsigtighed i de elementer, som kommunen lægger vægt på ved vurderingen af de pædagogiske læringsmiljøer.**
- Del 2 har fokus på kommuners erfaringer med at **sikre, at de tilsynsførende indtager en uvildig position.**

Kravet om uvildighed gælder også i dagplejen

Tilsynet med det pædagogiske indhold med henholdsvis daginstitutioner og dagplejen skal organiseres og tilrettelægges på forskellige måder, så det afspejler de forskellige vilkår, som er gældende i de to typer af tilbud.

”Daginstitutioner og dagpleje er to forskellige typer af tilbud til børn, hvor dagplejen er kendetegnet ved, at den enkelte dagplejer som udgangspunkt arbejder alene, ligesom uddannelsesniveautypisk er lavere i dagplejen end i daginstitutioner. Dagplejere har derfor ikke på samme måde som personalet i daginstitutioner mulighed for løbende og daglig faglig sparring med kolleger om børnene. Af den årsag er der også typisk en hyppigere løbende dialog og sparring mellem den enkelte dagplejer og f.eks. en dagplejepædagog, dagplejeleder eller en pædagogisk konsulent i kommunen. Den løbende dialog og sparring i dagplejen vil typisk ligge ud over kommunens tilsyn med dagplejen efter dagtilbudslovens § 5.

Af disse årsager vil styrkelse af tilsynet med det pædagogiske indhold med henholdsvis daginstitutioner og dagplejen skulle organiseres og tilrettelægges på forskellige måder, så det afspejler de forskellige vilkår, som er gældende i de to typer af tilbud.”

Kilde: L 92 om forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven (Minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud), fremsat den 18. november 2021, folketingssamling 2021-22.

Del 1

Et objektivt og retvisende billede af den pædagogiske praksis – med afsæt i gennemsigtighed og systematik

Formålet med kravet om uvildighed er, at den tilsynsførende i videst muligt omfang er upartisk og kan forholde sig neutralt til det pågældende dagtilbud. Det følger videre af lovgivningen, at uvildighed vil kunne sikres ved, at tilsynet føres på et tydeligt grundlag og ved brug af data, så den tilsynsførende vurderer kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer i de enkelte dagtilbud på en ensartet og på forhånd defineret og fastlagt måde.

De syv kommuner har gjort sig forskellige erfaringer med at sikre uvildighed i deres tilsyn. Dog hersker der i kommunerne bred enighed om, at en uvildig og retvisende kvalitetsvurdering af et læringsmiljø blandt andet sikres gennem kvalitetsindikatorer for tilsynet. Ord som tydelighed og gennemsigtighed fremstår som nøglebegreber, når forvaltningsrepræsentanter og dagtilbudsledere taler om uvildighed.

Tydeligt formulerede indikatorer har, ifølge forvaltningsrepræsentanter og ledere, afgørende betydning for, at blandt andet de observationer, der lægges til grund for tilsynsrapporten, kan gennemføres systematisk og betragtes som valide data – data, der kan anvendes som afsæt for videreudvikling af den pædagogiske praksis.

De deltagende kommuner peger særligt på to forskellige forhold, der er med til at styrke uvildigheden i et tilsyn:

- At de indikatorer, der lægges til grund for vurdering af det enkelte dagtilbuds læringsmiljøer, er tydelige og fagligt funderede
- At der inddrages forskellige aktørperspektiver på den pædagogiske praksis.

Uvildighed – og brug af observationer

Når der inddrages flere perspektiver på den pædagogiske praksis, er det med til at sikre uvildighed. Nogle kommuner inddrager f.eks. forskellige aktører i observationerne.

I Ishøj Kommune gennemføres observationerne af to konsulenter. De observerer på den samme dag og koordinerer undervejs, så de ikke er på de samme steder samtidigt.

I Holbæk Kommune deltager en dagtilbudsleder fra et andet dagtilbud i observationerne. Lederen og den pædagogiske konsulent observerer på forskellige dage, og så vidt muligt om formiddagen og om eftermiddagen.

I Skanderborg Kommune laver to pædagoger og en leder fra et andet dagtilbud observationer, foruden de observationer der laves af den pædagogiske konsulent. Som oftest bytter det pædagogiske personale rundt, så de observerer på en anden stue eller i en anden afdeling end deres egen.

Tydelige og fagligt funderede indikatorer kan bidrage med et objektive blik på praksis

Tydeligt formulerede kvalitetsindikatorer kan f.eks. tage afsæt i interaktion mellem personale og børn, overgang mellem dagtilbud og skole eller personaleomsætning. I nogle kommuner mindes man en tidligere tilsynspraksis, der var 'alt for løs', 'tilfældig' og 'farvet af øjnene, der ser', dvs. afhængig af, hvad den enkelte tilsynsførende var optaget af og fik øje på den dag, han eller hun var på tilsynsbesøg.

Når interviewpersonerne fremhæver betydningen af uvildighed i tilsyn, understreger de netop, at de ønsker at sikre sig imod en tilfældig tilsynspraksis. Et objektive og retvisende tilsyn hviler på data, der er indsamlet systematisk og analyseret ud fra fælles og velkendte målsætninger. Det sikrer, at dagtilbuddene ved, hvad de bliver vurderet på. Eksempler på brug af data i tilsynet er observationer, interview, sprogvurderinger, data om overgange, screening med henblik på opsporing af børn i udsatte positioner, børnemiljøvurdering, den lokale pædagogiske læreplan og evalueringen heraf.

Forskellige perspektiver på pædagogisk praksis kan øge tilliden til datas validitet

Man kan ifølge nogle af de interviewede forvaltningsrepræsentanter og ledere også styrke tilsynets uvildighed ved at inddrage flere aktørperspektiver, når man skal vurdere den pædagogiske kvalitet i det enkelte dagtilbud. Når flere perspektiver er i spil, er tilsynet mindre afhængigt af en enkelt persons observationer og analyse af data. Dette er særlig relevant i de tilfælde, hvor den tilsynsførende samtidig har ansvar for f.eks. den løbende faglige sparring i det pågældende dagtilbud, kompetenceudvikling af leder og personale mv.

I de deltagende kommuner har man afprøvet forskellige modeller for, hvordan man kan inddrage flere perspektiver på praksis. I én kommune er det f.eks. den tilsynsførende konsulent fra forvaltningen, der gennemfører observationerne og analyserer data sammen med en dagtilbudsleder fra et andet dagtilbud. I en anden kommune gennemfører pædagogisk personale i integrerede institutioner, fra henholdsvis vuggestuen og børnehaven, observationer hos hinanden som supplement til den tilsynsførendes observationer. I en tredje kommune har den tilsynsførende mulighed for at invitere en kollega med til at deltage i observationerne. I samme kommune er der også mulighed for at få et nyt observationsbesøg, hvis lederen oplever, at den tilsynsførende ikke fik det hele med ved tilsynet, og derfor ønsker et ekstra sæt øjne. En fjerde kommune havde tidligere erfaringer med, at forældreinddragelsen blev overfladisk og ukritisk, og arbejder derfor nu med større forældreinddragelse i tilsynsprocessen. I den nye model er forældrebestyrelsen med til at udpege fokusområder før tilsynet, og alle forældrerepræsentanter i bestyrelsen kommenterer på resultaterne efterfølgende.

En systematisk og ensartet tilsynsmetode

Her er nogle eksempler på systematik i tilsynsmetoden i hhv. Ishøj, Aalborg og Allerød Kommune.

I Ishøj Kommune har de fire elementer som grundlag for deres tilsyn. Hvert element sætter fokus på bestemte temaer:

1. En række indikatorer inden for Samspil og relationer, Pædagogiske læringsmiljøer, Det fysiske rum og pædagogiske materialer, Pædagogiske rutiner og Børns deltagelse og indflydelse, som er fælles for alle dagtilbud
2. To fokusområder fra de seks læreplanstemaer, som vælges af dagtilbuddet
3. Et element om forældreinddragelse og samarbejde, som involverer forældrebestyrelserne
4. Eventuelt et fjerde fokusområde, som forvaltning, politikere eller dagtilbuddet ønsker at sætte fokus på.

I Aalborg Kommune tager de udgangspunkt i en række dialogspørgsmål og overordnede vurderingskriterier inden for syv temaer, hvor børnesyn, pædagogisk læringsmiljø og forældresamarbejde er gennemgående i alle temaer. Temaerne er: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber, der rykker (inklusionspolitikken), Sprog, Sundhed og Overgange. Tilsynsmetoden anvendes i både daginstitutioner og dagplejer.

I Allerød Kommune anvender de blandt andet observationsredskabet Kvalitetsudvikling i daginstitutioner (KIDS) som vurderingsgrundlag. KIDS tager udgangspunkt i tre forhold: 1) børnenes mulighed for at leve et godt børneliv, 2) børnenes muligheder for at udvikle færdigheder og kompetencer til at begå sig i det moderne samfund og 3) tilhørsforhold og inklusion i de sociale fællesskaber i daginstitutionen. Redskabet består af ni områder med en række indikatorer samt en vejledning til gennemførelse af observationerne. Ud over KIDS anvendes også kvalitative data, der belyser børneperspektiver og elementer fra den styrkede pædagogiske læreplan.

Del 2

En tilsynsførende kan indtage en uvildig position på forskellige måder

---

Den nye lovgivning betoner, at den tilsynsførendes viden om og kendskab til dagtilbuddet kan være vigtig i forhold til at understøtte udviklingen af den pædagogiske kvalitet. Kendskabet og relation til dagtilbuddet kan dog også skabe risiko for, at den tilsynsførende ikke i tilstrækkelig grad kan vurdere den pædagogiske kvalitet på en objektiv måde.

På tværs af de syv kommuner er der enighed om, at de tilsynsførende bør forholde sig så objektivt som muligt til den praksis, de observerer og vurderer data ud fra. Der er dog forskellige perspektiver på, hvilken betydning den tilsynsførendes forhåndskendskab til det enkelte dagtilbud spiller for deres uvildighed, og hvilke fordele og ulemper der er ved enten et begrænset kendskab eller en 'kendt' tilsynsførende. I de kommende afsnit zoomer vi ind på kommunernes perspektiver på, om et uvildigt og udbytterigt tilsyn bedst understøttes ved, at man inddrager en tilsynsførende, der har begrænset eller intet kendskab til institutionen på forhånd, eller om man inddrager en tilsynsførende med større kendskab til dagtilbuddet.

Et udefrakommende blik kan kaste lys over blinde pletter

Blandt kommuner, der benytter en tilsynsførende, der har begrænset kendskab til de dagtilbud, de fører tilsyn med, lægges der vægt på, at det fremmer uvildigheden, at der ikke er en tæt relation mellem dagtilbudsleder og tilsynsførende. En tæt relation mellem en dagtilbudsleder og en pædagogisk konsulent opstår typisk, når disse har samarbejdet om en udviklingsproces for dagtilbuddet. Hvis der er udviklet en tæt relation, kan den tilsynsførende risikere at blive "hjemmeblind", som en dagtilbudsleder formulerer det. Et fremmed blik kan ifølge dagtilbudsledere bidrage konstruktivt ved at stille undrende og nysgerrige spørgsmål til praksis og ved at italesætte forholdene, som de fremstår her og nu, fremfor at italesætte en hverdag,

som de allerede kender. Særligt når der opstår udfordringer i et dagtilbud og derfor er behov for opfølgende tiltag eller skærpet tilsyn, henviser nogle kommuner til, at det kan være en fordel, at tilsynsførende kun har begrænset forhåndskendskab til det pågældende dagtilbud.

Blandt kommunerne er der forskellige arbejdsgange for, hvordan man sikrer et udefrakommende blik på den pædagogiske praksis. I nogle kommuner henviser man til den værdi, der kan ligge i at bytte konsulenter mellem afdelinger, områder eller kommuner, eller at ledere fra andre dagtilbud deltager i tilsynet, og i en enkelt ud af de syv kommuner har man oprettet en tilsynsenhed, hvor de ansatte (tilsynsførende) alene har til opgave at føre tilsyn. I dette tilfælde har man valgt at sikre uvildighed i tilsyn gennem en organisering, der bevirker, at den tilsynsførende ikke er involveret i andre aktiviteter med dagtilbuddet og dermed heller ikke har medansvar for den praksis, der skal vurderes.

En velkendt samarbejdspartner kan sikre en uvildig vurdering gennem tydelig proces og metode

Kommuner, der har valgt at benytte tilsynsførende, der har større kendskab til de dagtilbud, de fører tilsyn med, lægger vægt på, at relationen og det fortløbende samarbejde mellem leder og f.eks. pædagogisk konsulent bidrager positivt til kvaliteten af tilsynet. Selve relationen understøtter dermed en tryk og velkendt proces, der fremmer dagtilbuddets udviklingsarbejde. Det fremhæves desuden som en styrke, at den tilsynsførende allerede ved, hvad der arbejdes med i dagtilbuddet, og hvilke lokale udfordringer, der f.eks. har været i fokus tidligere. Den tilsynsførende kan dermed sætte tilsynet ind i en større sammenhæng og indgå i en eventuelt efterfølgende udviklingsproces med et større kendskab.

De kommuner, der gør brug af en kendt tilsynsførende, oplever, at ovennævnte fordele opvejer ulemperne, og at de kan understøtte et uvildigt tilsyn gennem en rolleafklaring, en tydelig observationsguide, brug af forskellige kvantitative og kvalitative datakilder og en tydeligt beskrevet proces. Desuden arbejder man i en af kommunerne specifikt med at italesætte måder at få øje på blinde pletter, ligesom man i forvaltningen har en tilsynsførende kollega, der læser kritisk med i forbindelse med den skriftlige dokumentation af tilsynet.

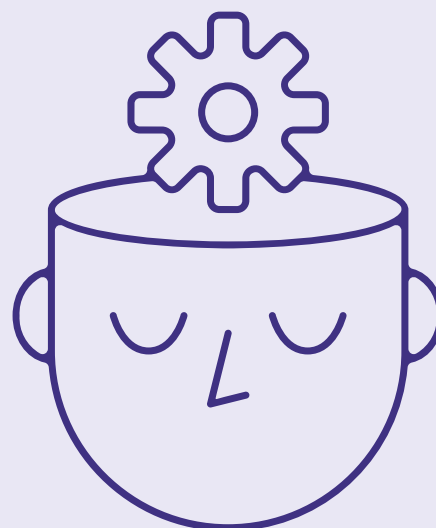
” Kommuner, der har valgt at benytte tilsynsførende, der har større kendskab til de dagtilbud, de fører tilsyn med, lægger vægt på, at relationen og det fortløbende samarbejde mellem leder og f.eks. pædagogisk konsulent bidrager positivt til kvaliteten af tilsynet.

Refleksionsspørgsmål

Den nye lovgivning stiller krav om uvildighed i tilsynet. Formålet er, at den tilsynsførende i videst muligt omfang er upartisk og kan forholde sig til og vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbuddet på en neutral måde.

Overvej med afsæt i følgende spørgsmål, hvordan I kan arbejde med at understøtte uvildighed i jeres tilsynsmodel og -praksis.

- **I hvor høj grad sikrer I med jeres nuværende tilsynsmetode uvildighed gennem tydelighed og systematik, så kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer bliver vurderet på en ensartet og på forhånd defineret og besluttet måde?**
- **Hvordan kan I, ud fra de rammer, I har, organisere tilsynet på en måde, så I sikrer uvildighed i tilsynet og på samme tid tager højde for de særlige forhold, der kan være i jeres kommune (f. eks. størrelse, organisering m.m.)?**
- **Hvis det hos jer er den samme fagperson eller faglige enhed, som både fører tilsyn og har ansvar for f.eks. løbende faglige sparring eller kompetenceudvikling, hvilke dilemmaer og muligheder kan I da få øje på?**
- **Hvilke tiltag kunne I med fordel tænke ind i udviklingen af jeres tilsynsmodel for at sikre uvildigheden i tilsynet (f.eks. inddragelse af flere perspektiver i analyse af data, tværgående samarbejde med andre aktører/kommuner mv.)?**

Inspiration til et styrket kommunalt tilsyn på dagtilbudsområdet
Hæfte 1: Uvildighed i tilsyn

© 2022 Danmarks Evalueringsinstitut
Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

www.eva.dk / www.emu.dk

ISBN [www: 978-87-7182-595-4](http://www.978-87-7182-595-4)

Design: Essensen /Foto: Unsplash / Colourbox / Pexel

Læs mere om tilsyn

Dette hæfte er første del af et samlet inspirationsmateriale, der handler om den nye lovgivning om det pædagogiske tilsyn på dagtilbudsområdet. Hæftet er et ud af tre hæfter, der har til formål at inspirere kommunale forvaltninger i det videre arbejde med at tilrettelægge det pædagogiske tilsyn med dagtilbud.

I **hæfte 2** kan I få inspiration til at styrke jeres arbejde med at gennemføre og bruge observationer som led i det pædagogisk tilsyn.

I **hæfte 3** kan I få inspiration til at styrke jeres opfølgning på tilsynet, herunder viden om de nye krav til skærpet tilsyn.

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk